

БЮЛЕТИН на Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци

Брой 4/м. април 2023 г.

Акценти от интервю
на г-н Ст. Кировски

Нови стандарти за
храните

Интервенции за
директни плащания

Любопитни факти за
калинките

[Прочети повече](#)

[Прочети повече](#)

[Прочети повече](#)

[Прочети повече](#)

Акценти от интервюто на Председателя на УС на СППЗ пред Bloomberg TV

Според инж. Стойко Кировски трябва да се направи рязко разграничаване в субсидирането на плодове и зеленчуци от производителите на останалите култури.

„Износът ни е изключително затруднен, защото инфлацията в Америка и Европа е доста по-малка, отколкото тази в България. Много наши американски контрагенти се отказаха да купуват българска стока заради високата инфлация. Инфлацията в консервната промишленост у нас е около 40% през последната една година и половина, докато в останалите страни тя е не повече от 10-15%. Тотално изгубихме едни от най-важните наши клиенти в Китай и Япония, където инфлацията също е много по-ниска, коментира инж. Стойко Кировски от Съюза на преработвателите на плодове и зеленчуци пред Bloomberg TV.

Според инж. Кировски предизвикателствата в хранително-вкусовата промишленост в България са свързани със съществуването на „монополисти“. Пример в това отношение е амбалажът. На входа на

консервните предприятия един от основните продукти, който се ползва, са стъклените буркани. Цената им се увеличи с повече от 100% в последната една година.

„Ние не можем да седнем да преговаряме директно с производителите на стъклените буркани, защото те са почти монополисти. Те казват – от утре цената е тази, и ние не можем да я променяме. По същия начин са цените на енергийните източници, там цената е твърда и също нямаме право да я договаряме“, посочи събеседникът.

Много трудно се намира и работна ръка, това е огромен проблем – както за полето, така и в преработвателните предприятия. Изискванията на работниците стават все по-големи и в рамките на година и половина сме повишили заплатите с 50%, сподели инж. Кировски.

Според председателя на Съюза на преработвателите на плодове и зеленчуци трябва да се направи рязко разграничаване в субсидирането на плодове и зеленчуци от производителите на останалите култури, тъй като те влизайки в преработвателните предприятия генерират по-висока принадлежната стойност и печалбата и данъците за държавата са много по-големи, обясни инж. Кировски.

Цялото интервю за предаването „Бизнес старт“ по Bloomberg TV с председателя на СППЗ може да гледате [тук](#).

ЕК предлага нови стандарти за храните

Европейската комисията предложи да се преразгледат съществуващите пазарни стандарти, приложими за редица селскостопански хранителни продукти, като плодове и зеленчуци, плодови сокове и конфитюри, мед, птиче месо или яйца. Предложените ревизии трябва да помогнат на потребителите да направят по-информирани избор за по-здравословна диета и да допринесат за предотвратяване на хранителните отпадъци. Комисията представи следните предложения:

Етикетиране за произход: По-ясни, задължителни правила за етикетиране на произхода за мед, ядки и сушени плодове, узрели банани, както и подрязани, обработени и нарязани плодове и зеленчуци (като пакетирани листа от салата). Държавата или страните на произход в случай на

блендове или миксове трябва да фигурират на етикета. Изброяването на страните на произход ще увеличи прозрачността за потребителите. Това също така трябва да насърчи производството на тези продукти в ЕС.

Хранителни отпадъци: Предложените ревизии засягат хранителните отпадъци и отпадъците от опаковки. Например така наречените „грозни“ плодове и зеленчуци (с външни дефекти, но все още подходящи за местна/директна консумация), продавани на местно ниво и директно от производителите на потребителите, ще бъдат освободени от спазването на пазарните стандарти. Валоризирането им в „свежо“ състояние може да предложи на потребителите повече възможности да купуват пресни

плодове и зеленчуци на по-достъпни цени и да облагодетелства производителите, работещи в къси вериги на доставки. Някои продукти, засегнати от природни бедствия или други извънредни обстоятелства, също могат да бъдат продавани, ако са безопасни за консумация.

Опаковка: Продуктите, предназначени за дарение, могат да бъдат освободени от основните изисквания за етикетиране. Това ще намали бюрокрацията и етикетите и следователно ще улесни ангажираността на операторите в даренията.

Плодови сокове: Ще бъде възможно плодовите сокове да носят споменаването „без добавени захари“, за да се изясни, че за разлика от плодовите нектари, плодовите сокове по дефиниция не могат да съдържат добавени захари – характеристика, за която повечето потребители не знаят. Освен това, за да се отговори на нарастващото потребителско търсене на продукти с пониско съдържание на захар, на етикета на преформулирания плодов сок ще бъде позволено да посочва „плодов сок с намалено съдържание на захар“. За допълнително опростяване и адаптиране към потребителските вкусове терминът „кокосова вода“ вече може да се използва заедно с „кокосов сок“.

Конфитюри и мармалади: Плодовото съдържание на конфитюрите ще се увеличи от 350 грама на минимум 450 грама (на 550 грама за екстра качество) на килограм готов продукт. С увеличаването на плодовото съдържание навсякъде, на потребителите ще бъде предложен продукт с по-малко свободни захари и повече плодове, отколкото получават в момента. Терминът „мармалад“, разрешен досега само за конфитюри от цитрусови плодове, сега ще бъде разрешен за всички конфитюри, за да се въведе възможност за коригиране на името на продукта към най-използваното на местно ниво.

Яйца: Слънчевите панели вече могат да се използват на открито, използвани в системи за свободно отглеждане на яйца. Това ще стимулира по-голямото предлагане на енергия от възобновяеми източници. Маркирането на яйцата също ще се извършва директно във фермата, което ще подобри проследимостта.

Източник: www.agrozone.bg

Рисковете за общественото здраве, свързани с наличието на бисфенол А (ВРА) в храните

През април 2023 г. Европейският орган за безопасност на храните - EFSA публикува [повторна оценка на безопасността на бисфенол А \(ВРА\)](#), намалявайки значително допустимия дневен прием (ДДП), определен в предишната му оценка през 2015 г.

По това време ДДП беше направен временен, тъй като учените на EFSA идентифицираха редица пропуски и несигурност в данните, които те се ангажираха да преоценят, когато станат налични нови данни, по-специално двугодишно хронично проучване от изследователската програма на Националната токсикологична програма на САЩ.

Въз основа на всички оценени нови научни доказателства, експертите на EFSA установиха ДДП от 0,2 нанограма (0,2 милиардни от грама) на килограм телесно тегло на ден, заменяйки предишното временно ниво от 4 микрограма (4 милионни от грама) на

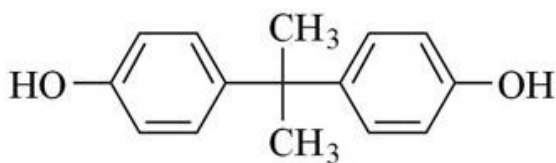
килограм от телесно тегло на ден.

ДДП е около 20 000 пъти по-нисък от преди.

Чрез сравняване на новия ДДП с оценките на хранителната експозиция на бисфенол А, експертите от EFSA заключиха, че потребителите със средна и висока експозиция на бисфенол А във всички възрастови групи надвишават новия ДДП, което показва опасения за здравето.

Научните съвети на EFSA подкрепят вземането на решения от Европейската комисия и държавите-членки на ЕС, които са отговорни за определянето на ограничения върху количеството химикал, който може да мигрира от опаковката на храната в храната или въвеждането на други специфични ограничения за защита на потребителите.

Източник: www.efsa.europa.eu

Свиване на производството на зеленчуци през 2023 г., слабата конкуренция на пазара държи цените ВИСОКИ

Слабо намаление с до 3% по-малко от 2022 г. предвиждат прогнозите за производство на български домати през 2023 г. от Центъра за икономически изследвания в селското стопанство (САРА). Вероятността за реализирането на такъв сценарий е около 40%, смятат експертите. Вероятността за по-високо производство е оценено на 35%, а песимистичният сценарий е с шанс от 25%.

Предвижданията на САРА за полското производство на пипер се оценява на 55 хил.т (-7% към 2022 г) и общо производство от 58 хил. т. Вероятността с отклонение от $\pm 5\%$ от това производство се изчислява на 50%.

Вероятността за по-високо производство от посочените диапазони се измерва на 20%, а песимистичният сценарий се оценява с 25% шанс.

Оценката за средното производство на краставиците за 2023 г. с грешка $\pm 5\%$ е изчислена на 46 хил.т (-2% към 2022 г) при вероятност от 45%. Оптимистичният сценарий за по-голяма реколта е оценен на 25%, а песимистичният сценарий се прогнозира с вероятност от 30%.

Крайният внос на домати по данни на Евростат за 2022 г. възлиза на 89,88 хил. т.,

което е с 10% по-малко от предходната година. Същевременно износьт е установен на равнища 13,99 хил.т, което е с 12% надолу за година.

Общият внос на краставици за 2022 г. е измерен на 29,96 хил.т, което е намаление от 34,47 хил.т. през 2021 г. Износьт също се е свил до 10,64 хил.т, като през 2021 г. е достигал 16,35 хил.т.

Отчетеният внос на пипер за 2022 г. показва понижение до 28,94 хил. т, което е надолу от 35,73 хил.т. през 2021 г. Износьт също е паднал до 4,96 хил. т, като през 2021 г. е достигал 8,31 хил.т.

През март 2023 г. в страната се отчита намаление на цените на едро с около 15%, докато цените на дребно дори продължават да се покачват на месечна база с около 10%. Причината за отсъствие на поевтиняване при цените на дребно са слабото вътрешно предлагане, което отслабва ценовата конкуренция и празниците. В следващите седмици се прогнозира най-голям спад на цените на краставиците, които на дребно да бъдат около 3,50 лв/кг.

Източник: www.agrozone.bg

Стратегическият план за развитие на земеделието и селските райони в България за периода 2023-2027 г. е одобрен от ЕК - продължение

В няколко поредни броя на Бюлетина на СППЗ ще ви представим интервенциите за Директни плащания в одобрения Стратегически план по ОСП.

Обвързано с производството подпомагане на доходите – плодови насаждения до встъпването им в плододаване

Интервенцията е насочена към Земеделски стопани, които имат право на подпомагане по интервенцията за основно подпомагане на доходи за устойчивост и които отговарят на дефиницията „за активен земеделски стопанин“. Земеделски стопани, които стопанисват и заявяват за подпомагане минимум 0,5 ха (заедно или поотделно) допустими за подпомагане площи с плодове от следните видове култури: малини, ябълки, круши, кайсии и зарзали, череша, вишни, праскови и нектарини, сливи и десертно грозде. Тъй като за достигане на минималния праг от 0,5 ха е възможно комбинирането при заявяване с интервенцията за обвързано подпомагане на доходите – плодове, то по конкретната интервенция се заявяват само площи с допустимите култури, които са в своя младенчески период – годините от засаждане им до встъпване в плододаване. Бенефициентите по интервенцията получават подпомагане, когато за новосъздадените насаждения са използвали сертифициран посадъчен материал и са представили доказателства за това. С оглед да бъде избегната възможността по интервенцията да бъдат заявявани винени сортове ще бъде приложена сортова листа с допустими сортове по отношение на културата „десертно грозде“. Разсадниците на овощни насаждения не са допустими кандидати по

интервенцията. При отглеждането на насажденията следва да са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия.

Ставка- 434,60 евро/ха.

Обвързано с производството подпомагане на доходите за зеленчуци (домати, краставици, корнишони и патладжани)

Интервенцията е за Земеделски стопани, които имат право на подпомагане по интервенцията за основно подпомагане на доходите за устойчивост и които отговарят на дефиницията „за активен земеделски стопанин“. Земеделски стопани, които стопанисват и заявяват за подпомагане минимум 0,5 ха допустими за подпомагане площи със зеленчуци – полско производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: домати, краставици, корнишони и патладжани. Тъй като за достигане на минималния праг от 0,5 ха е възможно комбинирането при заявяване с

останалите интервенции за обвързано подпомагане на доходите за зеленчуци полско производство, както и интервенцията за обвързано подпомагане на доходите за оранжерийно производство, то по конкретната интервенция се заявяват само площи, заети с културите домати, краставици, корнишони и патладжани. Бенефициентите по интервенцията получават подпомагане, когато през съответната година са добили и реализирали на пазара добив от допустимите за подпомагане култури, определен съобразно спецификите за всяка конкретна култура. Кандидатите с площи със сертифицирано биологично производство и площите в преход към биологично земеделие удостоверяват минимални добиви от заявените площи за съответната култура в размер на 50% от минималния добив, определен за културата. Полученият и реализиран на пазара добив се удостоверява с документи за реализация на продукцията. Изискуемият добив по култури е както следва:

- Домати - 19 000 кг/ха;
- Краставици - 20 750 кг/ха;
- Корнишони - 19 000 кг/ха;
- Патладжани - 18 980 кг/ха.

Бенефициентите по интервенцията предоставят документи за закупени сертифицирани и/или стандартни семена и/или посадъчен материал, съобразно размера на площите, с които кандидатстват

за подпомагане, и разходната норма за единица площ. При производството следва да са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия.

Ставки:

До 30 ха. - 896,27 евро/ха.

Над 30 ха. - 597,52 евро/ха.

Обвързано с производството подпомагане на доходите за зеленчуци (пипер)

Тази интервенция е за Земеделски стопани, които имат право на подпомагане по интервенцията за основно подпомагане на доходите за устойчивост и които отговарят на дефиницията „за активен земеделски стопанин“. Земеделски стопани, които стопанисват и заявяват за подпомагане минимум 0,5 ха допустими за подпомагане площи с пипер – полско производство. Тъй като за достигане на минималния праг от 0,5 ха е възможно комбинирането при заявяване с останалите интервенции за обвързано подпомагане на доходите за зеленчуци полско производство, както и интервенцията за обвързано подпомагане на доходите за оранжерийно производство, то по конкретната интервенция се заявяват само площи, заети с културата пипер. Бенефициентите по интервенцията получават подпомагане, когато през съответната година са добили и реализирали на пазара добив от допустимата за подпомагане култура, определен съобразно спецификите за нея. Кандидатите с площи със сертифицирано биологично производство и площите в преход към биологично земеделие удостоверяват минимални добиви от заявените площи в размер на 50% от минималния добив, определен за културата.

Полученият и реализиран на пазара добив се удостоверява с документи за реализация на продукцията.

Изискуемият добив е 13 400 кг/ха пипер. Бенефициентите по интервенцията предоставят документи за закупени сертифицирани и/или стандартни семена и/или посадъчен материал, съобразно размера на площите, с които кандидатстват за подпомагане, и разходната норма за единица площ. При производството следва да са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия.

Ставки:

До 30 ха. - 1 258,60 евро/ха.

Над 30 ха. - 839,07 евро/ха

Обвързано с производството подпомагане на за зеленчуци (моркови, зеле, дини и пъпеши)

Тази интервенция за от Директните плащания е за Земеделски стопани, които имат право на подпомагане по интервенцията за основно подпомагане на доходите за устойчивост и които отговарят на дефиницията „за активен земеделски стопанин“.

Земеделски стопани, които стопанисват и заявяват за подпомагане минимум 0,5 ха допустими за подпомагане площи със зеленчуци – полско производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: моркови, зеле, дини и пъпеши. Тъй като за достигане на минималния праг от 0,5 ха е

възможно комбинирането при заявяване с останалите интервенции за обвързано подпомагане на доходите за зеленчуци полско производство, както и интервенцията за обвързано подпомагане на доходите за оранжерийно производство, то по конкретната интервенция се заявяват само площи, заети с културите моркови, зеле, дини и пъпеши. Бенефициентите по интервенцията получават подпомагане, когато през съответната година са добили и реализирали на пазара добив от допустимите за подпомагане култури, определен съобразно спецификите за всяка конкретна култура. Кандидатите с площи със сертифицирано биологично производство и площите в преход към биологично земеделие удостоверяват минимални добиви от заявените площи за съответната култура в размер на 50% от минималния добив, определен за културата. Полученият и реализиран на пазара добив се удостоверява с документи за реализация на продукцията.

Изискуемият добив по култури е както следва:

- Моркови - 12 430 кг/ха;
- Зелe - 17 460 кг/ха;
- Дини - 24 870 кг/ха;
- Пъпеши - 8 450 кг/ха.

Бенефициентите по интервенцията предоставят документи за закупени сертифицирани и/или стандартни семена и/или посадъчен материал, съобразно размера на площите, с които кандидатстват за подпомагане, и разходната норма за единица площ. При производството следва да са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия.

Ставки:

До 30 ха. - 551,99 евро/ха.

Над 30 ха. - 367,99 евро/ха.

Проект „Оценка на ефективността и ефикасността на прилагането на законодателството за управление на отпадъци от определени пластмасови продукти за еднократна употреба (ППЕУ) и предложения за подобряване“

ПЛАСТМАСИ
ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И ПРАКТИКИ

<https://www.bia-bg.com/project/view/new/31156/>

Наредбата за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда от 02.11.2021 г. въвежда в националното законодателство изискванията на директивата за пластмасовите продукти за еднократна употреба. След натрупването на едногодишен опит в прилагането на изискванията, които влизат в сила с нейното публикуване и подготовката на бизнеса за постепенното въвеждане на всички ограничения, е необходимо да се направи оценка на ефекта от прилагането на Наредбата. Подходът на проекта включва идентификация на широк кръг заинтересовани страни, подготовка и провеждане на анкетно проучване, обобщаване и анализ на данните, комуникиране и обсъждане на резултатите с всички заинтересовани страни, проучване на опита на страните от ЕС и подготовка на предложения за по-добро управление, представяне на резултатите на администрацията. Очаквани резултати – подготовка на предложения за подобряване на текстовете на наредбата, оценка на ефективността на прилагането и

предложения за нейното по-добро прилагане.

Цел на проекта е: Създаване на партньорство между бизнеса и администрацията при прилагането на изискванията на европейското законодателство за управление на отпадъци от определени пластмасови продукти за еднократна употреба (ППЕУ) и утвърждаване на практика за оценка на ефективността и ефикасността от прилагането на Наредбата.

Водеща организация: Българска стопанска камара

Партньор: Българска камара на химическата промишленост

Продължителност: 16 месеца

Обща стойност: 56 583.77 лева

Проектът е финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

През м. ноември 2019 г. Европейският парламент и Съвета на Европейския съюз приеха Директива относно намаляването на въздействието на определени пластмасови

продукти върху околната среда. Целите на тази директива са да се предотврати и да се намали въздействието на определени пластмасови продукти за еднократна употреба, продукти, изработени от оксоразградима пластмаса, и риболовни съоръжения, съдържащи пластмаса, върху околната среда и здравето на човека, както и да се насърчи преходът към кръгова икономика, включително да се стимулират иновативните и устойчиви бизнес модели, продукти и материали, като по този начин се допринесе и за ефикасното функциониране на вътрешния пазар.

На 02.11.2021 г. беше обнародвана и влезе в сила Наредба за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда, с която се въвеждат изискванията на Директивата в българското законодателство.

Проект „Оценка на ефективността на прилагането на законодателството за управление на отпадъци от определени пластмасови продукти за еднократна употреба (ППЕУ) и предложения за подобряване“ има за цел създаване на партньорство между бизнеса и администрацията при прилагането на изискванията на европейското законодателство за управление на отпадъци от определени пластмасови продукти за еднократна употреба (ППЕУ) <https://www.bia-bg.com/project/view/new/31156/> и утвърждаване на практика за оценка на ефективността на прилагането на Наредбата.

Подцели на проекта са:

- Създаване на практика за оценка на ефективността и ефикасността от прилагането на изискванията на европейското законодателство с участието на бизнеса, организациите на гражданското общество и администрацията;

- Взаимодействие на бизнеса, организациите на гражданското общество и администрацията за прилагане на принципите на кръговата икономика и ефективно управление на отпадъците.

Основните дейности по проекта включват:

- Проучване сред заинтересованите страни за прилагането на изискванията;
- Проучване на опита на страните от ЕС;
- Провеждане на семинари със засегнатия бизнес за изготвяне на предложения за промени в изискванията и тяхното прилагане;
- Провеждане на срещи с администрацията за дискусии по предложените промени;
- Конференция за оповестяване на предложенията и позицията на бизнеса и администрацията.

След провеждането на проучване на практиката на страните от ЕС и актуалната анкета (<http://surveydc.bia-bg.com/index.php?sid=53225&lang=bg>), екипът по проекта направи анализ и бяха формулирани препоръки към администрацията за подобряване на прилагането на Наредбата и управлението на отпадъците.

От анализа на отговорите до момента (около 80 броя заинтересовани лица) могат да бъдат направени следните изводи:

1. Пазарни ограничения

Прекратяването на употребата на определените с наредбата продукти може да се счита за добре известно и само за пръчици за балони процента на неинформирани е около 25% в сравнение Наред с това, следва да се подобри процеса на регистриране на пускателите на пазара опаковки и опаковани стоки, както и използването на данните за анализиране на проблемите и възможностите за тяхното

Регистърът следва да бъде допълнен с основна дейност по КИД 2008 на пускащите на пазара, за да има възможност за надежден анализ на предназначението на източника и предназначението на опаковките.

2. Намаление на потреблението:

В процеса на прилагане на наредбата ограниченията за пускане на пазара продукти не са предмет на наблюдение или проверки. Не е ясен и броя на пускащите на пазара продукти, особено когато става дума за внос.

Може да се каже, че най-често използвания продукт, подлежащ на пазарни ограничения са пластмасовите чаши за напитки (при около 30% от отговорилите), следвани от съдовете за храна, предназначена за незабавна консумация или консумация от съда (20%). Прилаганите мерки за намаляване на употребата на пластмасови продукти са насочени към осигуряване на място за събиране (8%) и друго (25%). Не са ползвани възможностите за замяна или използване на съдове на клиента. Едва 3% от отговорилите предоставят използваните ППЕУ срещу заплащане и между 20 и 30% използват табели за да информират потребителите за вредното въздействие, алтернативите и необходимостта от трайно намаляване на използването им. Във възможно най-кратки

срокове администрацията трябва да предприеме мерки за ограничаване на потреблението на ППЕУ, за които липсва алтернатива и да наблюдава това намаление. За да се осигури надеждна информация за тези процеси, следва да бъдат създадени рамки за действие на операторите и да бъдат дадени указания към тях за възможните начини за постигането на намалението, както и за набиране на подходяща и достоверна информация за вземане на адекватни решения за развитието на системата.

За да успее страната ни да докладва изпълнение на целите за намаление в сравнение с 2022 г. следва да се действа бързо, за да се получи достатъчно и достоверна информация за изминалата година.

Важно е да се анализира подробно и Решение за изпълнение (ЕС) 2022/162 по отношение на изчисляването, проверката и докладването на намаляването на потреблението на някои пластмасови продукти за еднократна употреба и предприетите от държавите членки мерки за постигане на това намаление.

3. Изисквания за разделно събиране и дизайн за пластмасовите бутилки за еднократна употреба

С наредбата се въвеждат изисквания към дизайна на бутилките за напитки до 3 литра - капачките и капачите на съдовете да са прикрепени към съдовете по време на употреба на продукта и произведените от полиетилен терафталат като основен компонент ("бутилки от PET"), да съдържат най-малко 30 на сто рециклирана пластмаса, изчислени като средна стойност от всички бутилки от PET. От отговорилите около 20% са производители на този тип продукти и по-голямата част от тях са

постигнали капачките им да не се отделят от бутилките по време на употребата.

Тези сравнително добри резултати, се дължат на факта, че редица засегнати оператори полагат сериозни усилия и вече имат внедрени решения за изпълнение на изискванията за дизайн на бутилките. Това е сериозно основание да се счита, че произвеждащия бизнес ще успее навреме да бъде в съответствие с тези изисквания.

Що се отнася до съдържанието на рециклирана пластмаса, едва 10% считат, че могат да го постигнат към 2025 г. Не може да се твърди, че 25% рециклирано съдържание в бутилките до 2025, ще бъде лесно постижимо и то в изключително висока степен е в зависимост от добрата работа на другите сектори от една страна и развитието в широк мащаб на рециклирането от друга, за да се формират приемливи пазарни цени на рециклирания материал. Опасенията на рециклиращия бизнес са, че рециклирания материал, подходящ за влагане в продукти за храна, ще бъде на много по-високи цени от свежия продукт и ще бъде неефективен за влагане.

Що се отнася до прилагането на разширената отговорност на производителите (РОП), повече от половината от засегнатите лица, участвали в проучването прилагат изискванията. От 10 до 20% от анкетираните са задължени да прилагат част или всички изисквания на РОП. 30% от тях информират потребителите за алтернативи за многократно използване, системи за повторно използване и варианти за управление на отпадъците от ППЕУ, а 40% информират потребителите за най-добрите практики за добро управление на отпадъците и 35% информират потребителите си за въздействието на замърсяването и на други неправилни начини за въздействието им

върху околната среда и по-специално върху морската среда и върху канализационната система.

Тези резултати са начало и предпоставка, но не са достатъчни за да се достигне ниво на разделно събиране на 90 % (тегловни) за рециклиране от пуснатите на пазара бутилки за еднократна употреба до 2029 г. (с междинна цел от 77 % до 2025 г.). Затова се налага сериозно подобрене в системите за разделно събиране. В процеса трябва да се ангажират общинските администрации, особено в посока формиране на ТБО на количество. МОСВ следва да подготви указания за общините и да стимулира взаимодействието им с организациите по оползотворяване за подобряване на разделното събиране.

С Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1752 са определени правилата за данните за изчисляване, проверка и докладване относно разделното събиране на отпадъците от бутилките за напитки, които са ППЕУ и следва да се оцени потребността от данни, с които трябва да разполага страната.

Очаквайте продължение на статията в следващия брой.

Любопитни факти за калинките

В света има около 5000 различни вида калинки. Те се различават главно по своите цветове и точки – има 2-точкова, 10-точкова, 14-точкова и даже 24-точкова. Най-популярните и често срещани са тези с лъскавото, червено тяло със седем черни точки.

 Броят, формата и разположението на точките се определят от това какъв вид е калинката и се оформят още докато насекомото излиза от своята какавида. Има видове, които са жълти с черни точки, и такива, които са черни с червени точки.

 Размерите им варират от четири до десет милиметра. Те имат продълговато, овално или кръгло тяло със силно изпъкнал гръб. Повърхността на някои видове от тези насекоми е покрита с тънки косми. Тялото се състои от малка глава, гръден кош, корем и крила с елитра. В допълнение, всеки индивид има три чифта крака.

 Представителите на почти всички видове се считат за хищници. В основата на хранителния им режим са акарите и листните въшки. Но не пренебрегват и ларвите на други насекоми, яйца от пеперуди и малки гъсеници. В природата съществуват и видове, които се хранят изключително с растения, цветя, листа, цветен пращец и дори гъбен мицел.

 Калинките също са и канибали. Ако храната е оскъдна, те прибегват към канибализъм – гладна калинка, без да се колебае би изяла своя себеподобна, за да оцелее.

 Калинките имат добра защита срещу повечето си врагове. Червено-черната им окраска предупреждава хищниците, че ще съжалят, ако ги опитат. Когато птица или друго животно се опита да я нападне, калинката отделя от ставите на краката си капчици отровна кръв. В нея се съдържа кантаридин.

 Тази отровна, неприятно миришеща жълта течност обезсърчава птици и други потенциални врагове. Нападателят вкусва горчивата кръв и изплюва калинката. Хищниците се научават да тълкуват червено-черната окраска на крилата,

като послание да стоят по-далеч.

 Най-високата скорост, която може да развие калинката, е 24 километра в час. Броят на размаха на крилата ѝ може да достигне до завидните 85 в секунда. Тя може да прелети без почивка разстояние от 120 километра със скоростта на галопиращ кон.

 Червената буболечка може да се задържи във въздуха в продължение на два часа и да достигне до доста голяма височина – 1200 метра.

 Интересен е и начинът, по който калинката прибира крилата си след полет. Това бръмбарче грижливо сгъва своите нежни крила под червено-черните си надкрилия (елитри), когато кацне. Насекомото прави сложна поредица от движения, наподобяващи сгъване на оригами, за да скрие крилата си.

 Крилата ѝ са едновременно достатъчно силни, за да поддържат полета, и същевременно толкова гъвкави. Формата на жилките по крилата ѝ позволяват да се свиват като ролетка, правейки ги твърди, но сгъваеми.

 Всички калинки водят самотен начин на живот. Те се събират само по време на зимуване или по време на периода на чифтосване. Този процес се започва от началото на март, а понякога вдвояването на насекомите продължава до 9 часа подред.

 В рамките на една година може да има най-много 5-6 поколения калинки, като средното време от яйца до възрастна калинка отнема само около 3-4 седмици. Женските снасят между 50 и 300 яйца. Малките яйца са жълти и с овална форма и обикновено се срещат в групи от 10-50.

Калинките снасят яйца от долната страна на листата на растенията, където обикновено се събират листните въшки, за да могат малките ларви да се хранят. Ларвите, които се различават по форма и цвят, се появяват в рамките на няколко дни след снасянето на яйцата.

Те растат изключително бързо и сменят кожата си няколко пъти. След това се закачат на някое листо с нещо като опашка и се превръщат в какавиди. В рамките на една или две седмици какавидите се превръщат в калинки.

Калинките са най-активни от пролетта до есента. Когато времето се застуди, те си намират топло, уединено място, в което чакат времето отново да се стопли.

Представители на някои видове посрещат зимата в страни с по-благоприятен

климат, докато други остават да чакат студа, като се сливат в многобройни групи, състоящи се от по няколко милиона. Такива места най-често са в хралупи по дърветата, под камъните и дори в къщите на хората.

През 1999 година американската космическа агенция НАСА изпраща в Космоса 4 калинки и листни въшки, за да тестват тяхното поведение в безвъздушното пространство. Калинките, които били на борда, нарекли с имената на четиримата от групата на Beatles – Джон, Пол, Ринго и Джордж.

Всички те оцелели по време на космическия полет, като дори и в несвойствената за тях микрогравитационна среда се хранели с листните въшки.

Източник: Facebook

